

04

איפה הכסף

ארבעה ראשי ועדות כלכליות
בכנסת בדו"ח מפורט

12

צלצול הפעמון

רחלי מלקי-בודה עברה ליווי
של פעמונים וחזרה כדי לספר

20

איזון חוזר

כך השתנו חיינו: משפחות
ואנשי פעמונים מדברים על הכל

ארגון פעמונים

ממשיכים

בתנופה קדימה

פעמונים במספרים

700,000

צפיות בשנה בדפי אתר פעמונים

139

משפחות זוכות בכל יום לביקור של מתנדבי פעמונים

14,662

משתתפים לקחו השנה חלק ב־574 הדרכות קבוצתיות של פעמונים

514,764

שעות התנדבות של מתנדבי פעמונים בשנה

280,635,221

בשקלים: סך חוב המשפחות המלוות על ידי פעמונים

54%

מאזרחי ישראל נמצאים במצב של משיכת יתר (מינוס)

2,800

מתנדבים פועלים כיום בארגון

43,000

משפחות פנו לארגון מאז הקמתו

120,000

ממוצע החוב בשקלים של משפחות המטופלות בפעמונים

800

מספר היישובים שבהם פועל פעמונים

20,244

אוהדים בדף הפייסבוק

בשנה הבאה יחגוג ארגון פעמונים

15 שנה לייסודו

חזון הארגון הוא לשאוף למציאות שבה המשפחות בישראל מנהלות חיים כלכליים מאוזנים, אחראיים, ובדרך ישרה. מציאות זו תסייע לבניית החוסן הכלכלי והחברתי במדינת ישראל

ישר

ערבות הדדית

אחריות אישית

ערכי יסוד

מה אנחנו עושים?

ליווי אישי בתהליכי הבראה ושיקום כלכלי

הרצאות וסדנאות בתחומים פיננסיים למגוון קהלים

ייעוץ מומחים מקצועי בתחומי הפנסיה, משכנתא, ביטוח, בנקים, טרום משפטי, תעסוקה, עסקים קטנים ועוד

הפצת ידע, מידע וכלים לעבודה עצמית במגוון אמצעים

תכניות הוליסטיות שיקומיות למשפחות רווחה בשיתוף משרדי ממשלה, ארגונים חברתיים וקרנות פילנתרופיות

הכרה ותמיכה ציבורית בפעמונים

אות הנשיא למתנדב

2010

פרס זוסמן למצוינות בשירותים חברתיים

2013

אות המופת של כנס שדרות והמועצה הלאומית להתנדבות

2013

אות ראש העיר ירושלים לארגונים ומתנדבים מצטיינים

2015

אות האפקטיביות לעשייה חברתית 2016 של ארגון "מידות"

2016

צילום: נורית הלפרן

ע היום זכור לי הרגע המטלטל של הפיצוץ, הרגע שבו עלתה בי התובנה כיצד באמת עוזרים לאנשים, הרגע שכתוצאה ממנו קם ארגון שלם.

זה קרה אחרי חודשים רבים שבהם הייתי שקוע כל כולי בחילוף של אם חד-הורית ממשבר כלכלי חמור: נתתי לה כסף, גייסתי חברים שיתרמו לה גם הם, התחייבתי בשמה על הסדר להחזיר חובות מול הבנק ועל תכנית תשלומים מול עמידר שאפשרה לה לצאת מבית לא ראוי למגורים אל דירה מסודרת ומתאימה לילדיה, סייעתי לה בתהליך מיצוי זכויות מול ביטוח לאומי שהגדיל את הקצבה שלה, ואפילו הכנסתי אותה לתכנית תעסוקה כדי שתוכל בעתיד לעמוד בזכות עצמה.

ואז גיליתי שהיא לקחה את הסכום המשמעותי שקיבלה מביטוח לאומי והוציאה אותו על מתנות ובילויים לילדים שלה, מעין פיצוי על התקופה הקשה שעברו.

כשהבנתי מה קרה, רתחתי מזעם. הרגשתי שהיא גנבה לי שישה חודשים מהחיים והורידה לטמיון את כל המאמץ שעשינו, אני ואנשים אחרים, כדי לעזור לה. הגעתי לביתה והתפרצתי בצעקות איזמות, בכעס ובתסכול גדול, הטחתי בה שהרסה את הכל: "את לא מבינה מה עשית". כשהבנתי שאני חייב להירגע קצת, יצאתי החוצה לנשום קצת אוויר. כשהחזרתי, מצאתי אותה ממררת בבכי קורע לב שכולו אומר: "אני לא מבינה". באותו הרגע, בתוך סערת הרגשות הוו של שנינו, פתאום הבנתי: היא באמת לא מבינה. היא לא מבינה את הקשר בין המרכיבים השונים – הכנסות, הוצאות, התחייבויות. היא לא מבינה איך לפעול וכיצד להשתמש בכסף. היא לא מבינה מה החלק שלה בדרך לצאת ממצבה.

המסקנות מאותו רגע היו ברורות: האחת הייתה שהיא, ורבים כמוה, מצויים במצב של חוסר מודעות וידע בסיסי בתחום הכלכלי, וחוקים לעזרה כדי להבין את המושגים הבסיסיים בנייה כלכלית משפחה. המסקנה השנייה הייתה שיש משולש אחריות, שכל אחת מצלעותיו צריכה לפעול כדי שהמצב ישתנה: הקהילה (ובתוכה המגזר העסקי), וחשוב לא פחות – הפרט והמשפחה, שצריכים לגלות אחריות לגבי התנהלותם הכלכלית האישית.

רגע אחר כך נכנסתי לחדר האמבטיה של אותה אישה, שטפתי את הפנים, נשמתי עמוק וחזרתי למטבח. הכנתי לשנינו קפה, ואז לקחתי דף וחילקתי אותו לטור הכנסות וטור הוצאות. התחלתי ללמד אותה את העקרונות הבסיסיים, ממש מההתחלה. איך חיים ממה שיש. עקרונות הלימוד הבסיסי הזה נכתבו אז, באותו מטבח. לאחר מכן, עם השנים, הם הלכו והשתכללו כאשר ציבור הולך וגדל נרתם למשימה והצטרף אלי.

יחד עם חברים נוספים הקמתי את ארגון "פעמונים", שחרת על דגלו את החזון: מציאות חיים שבה משפחות בישראל מנהלות חיים כלכליים מאוזנים ואחראיים בדרך ישרה. להגשמת החזון אנו מפעילים תכניות של חינוך פיננסי הכוללות הרצאות ומערכי לימוד, סדנאות קבוצתיות וחברות הדרכה. נוסף על כך פועל בארגון מערך גדול של מתנדבים, המעניקים ליווי אישי ומתמשך למשפחות ויחידים המעוניינים בהדרכה וביעוץ פיננסי וחוקים לרכישת ידע והרגלים בתחום.

בתוך המציאות הכלכלית המאתגרת, סייע "פעמונים" מאז הקמתו לעשרות אלפי משפחות בתהליכי הבראה ושיקום כלכלי בכל רחבי הארץ. לאורך השנים, ובהתאם לאתגרים המתחדשים ולהזדמנויות שנוצרו, פיתחנו בארגון מגוון מענים לאוכלוסיות רבות ושונות. מענים אלה מפותחים ומופעלים בעזרת אלפי מתנדבות ומתנדבי הארגון, ובזכות השותפים הרבים שלנו. על כל אלה תוכלו לקרוא בעמודים הבאים.

במוסף חגיגי זה אנו מציינים 15 שנה לייסוד והקמת "פעמונים" כעמותה רשומה בישראל. לאורך השנים פעלו ופועלים נשי ואנשי הארגון במסירות ובמקצועיות מרובה, ואנו רואים כיצד הפעילות מחוללת שינוי לטובה בקרב המשפחות הנעזרות ובחברה כולה. בתחילת שנה חדשה ועם הפנים לעתיד, אנו מתחייבים להמשיך ולפעול במסירות ובמקצועיות, ולשכלל ולפתח את העשייה בהתאם לצרכים החברתיים-כלכליים המשתנים. אנו מעוניינים להמשיך להתחבר ולעבוד בשיתוף פעולה עם מגוון הגורמים השלטוניים, העסקיים וארגוני המגזר השלישי, במטרה לסייע למשפחות בישראל להתנהל כלכלית בצורה מאוזנת וטובה.

שותפים יקרים: אנחנו וקוקים להמשיך תמיכתם ב"פעמונים". תרומתכם מאפשרת לנו להמשיך בעשייה החברתית והחשובה, ולהעניק מענה מקצועי ומותאם לצרכים של אלפי משפחות בישראל, הממתינות לשיפור מצבן הכלכלי. אני מאחל לכם שנה טובה, שנה של רצון טוב, שנה של בריאות מעולה, שנה של שמחה, ביטחון ושלוש.

תכלה שנה וקללותיה, תחל שנה וברכותיה!

שלכם, אוריאל לדרברג

מנכ"ל ומייסד ארגון "פעמונים"

אוריאל לדרברג

עורך: אריאל שנבל
עיצוב גרפי: שלומית כדורי
הגהה: אברהם שפירא
עיצוב תמונה: רינה נקוצ'ני
מנהל סחר: עזרא כהן
גריפיקה מודעות: דפנה פרייליכמן
צילום שער: שאטרסטוק
תמונות: שאטרסטוק

// מיכאל טוכפלד

שעה (לא כל כך) קלה על כלכלה

לקראת אישור התקציב לשנתיים הקרובות,
ארבעת ראשי הוועדות הכלכליות בכנסת
מדברים על הבשורות והאכזבות הצפויות

רשונים מבעבר. מה שמכונה "האזרח הקטן" – מושג הטעון בירור אף הוא – משלם מכיסו את הכסף הגדול, את מחירי הקומבינות המפלגתיות, קשרי ההון עם השלטון וארישותם של נבחרי העם למצבו. ערב אישור התקציב הדרושני החרש ביקשנו מארבעת ראשי הוועדות הכלכליות החשובות של הכנסת לשכנע אותנו שבכל זאת אנשי בשורה הם לנו, האזרחים מהשורה המשלמים מיסים, הולכים למילואים ומנסים להתחזק את הראש מעל המים הגועשים בטלטלת המחירים בסופר, בבנק, במוסד או בקופת חולים.

"בוא נתחיל באזרח הקטן במוכן המילולי – הילד או הילדה", מציע אלי אלאלוף, יו"ר ועדת העבודה והרווחה. "לראשונה מאז קום המדינה יקבלו

יטאל תקציב המדינה, החזר על עצמו מדי שנה (או שנתיים, אם מתייחסים לסטארטאפ הישראלי המקורי – תקציב דרשנתי), רק מחרר את העובדה שאין עליה עוררין: הממשלה, כל ממשלה, נהנית ממוחלת השכחה שהציבור הישראלי לוקה בה. בכל פעם היא מצליחה לעורר תקוות מחדשות שהנה הנה התקציב הבא יביא רווחה לאזרחי ישראל, ישפר את החינוך ואת הבריאות, יקטין את החוב המוטל על כתפי כל אזרח מיום לידתו, יגרום לצמיחה חסרת תקרים וגם לצניחה משמעותית ביוקר המחיה הבלתי נסבל, בפערים החברתיים ובמחירי הדירות המאמירים.

אין כל סיבה שדיוני התקציב במושב הכנסת שייפתח אחרי החגים הבאים עלינו לטובה יהיו

צילום: מרים צור

אלי אלאלוף: "הפגיעה בקצבאות הייתה טעות. נתניהו היה חייב לחפש דרכים אחרות כי העניים נפגעו. הוצאת אנשים ממעגל העוני היא כלכלית, אך גם אנושית ומוסרית"

צילום: מרים צור

אלי כהן: "שלושה בנקים המחזיקים יותר מ־70 אחוזים מהשוק מהווים ריכוזיות גבוהה מדי לפי כל קנה מידה עולמי. הפכנו לשבויים בידי הבנקים במקום להיות לקוחות מחוזרים"

צילום: אריל סולמן

משה גפני: "למרות שלא כל הבעיות נפתרו, המשק הישראלי חזק. תופעת סגירת המפעלים נבלמה, והורדת רמת האבטלה לממדים שלא ידענו מזה 30 שנה יוצרת כאן איכות חיים גבוהה"

הנהוגה כיום. רפורמה חשובה נוספת שהעברנו בוועדת הכלכלה היא בתחום הרכב. על פי חוק רישוי הרכב, לכל אורח יתאפשר לייבא מחו"ל מכונית באופן אישי. המיסוי אמנם יישאר גבוה, אבל הדבר עדיין יוביל להוזלה משמעותית. המוסכים הגדולים יחויבו לטפל בכלי רכב שייובאו בייבוא אישי".

"בכלל, פתיחת השוק לייבוא מקביל היא אחת הבשורות הגדולות האמורות להגביר תחרות ולהוזלת מחירים", מבטיח אלי כהן. "רפורמת הקורנפלקס' מסיימת את תקופת הבלעדיות. המחירים באירופה וולים בהרבה מכיוון שאצלנו היבואנים הבלעדיים יוצרים מונופולים, ואנחנו הלקוחות השבויים שלהם. עכשיו

ישראל הגענו להסכמה לשמור על היציבות ולפעול למען התחרותיות".

הרפורמה בבנקים היא אחותה התאומה של רפורמת כחלון הידועה בתקשורת, אלא שגם בה לא כולם הצליחו לעמוד בתחרות, עיין ערך "גולן טלקום". מי ערב לכך שזה לא יקרה גם לאותו בנק שיבקש להתחרות מול הענקים ויפול שדור על חשבון לקוחות העלולים להפסיד את כל הסכונותיהם וכספם, שאלתי את כהן.

"לכן הקמנו מערכות פיקוח, ובנק ישראל ידרוש הן עצמי מינימלי", הוא משיב. "אנחנו נחשבים למדינת סטארטאפ, המצאנו את האפליקציות המתקדמות בעולם ולרשותנו מאגר אנשי טכנולוגי ממתקדמים והמבריקים. מרדע שלא נהפוך לכוז גם בתחום הבנקאות האינטרנטית? אנחנו מרדכים על שינוי היסטורי שישפיע על מגזר העסקים הקטנים והבינוניים המהווים מגזע צמיחה העיקרי של המשק, המתקשה כיום לקבל אשראי".

בשורה ושמה ייבוא מקביל

כאיש אופוזיציה, מתבקש שיו"ר ועדת הכלכלה איתן כבל יתקוף את התקציב הבא, וכמובן לא יצביע בעדו. ואולם הוא מצביע על כמה בשורות שבכל זאת טמונות בו. "בתקציב יש בהחלט כמה תמורות שייטיבו עם אזרחי ישראל", אומר כבל. "תהיה תחרות חזקה בתחום הכבלים, הלוויין והאשראי. תהיה תחרות במחירי ההלוואות, וכל אורח יחוש זאת כאשר יבוא לבקש אשראי ויקבל מחירים וולים בהרבה מהריבית

המזל של מפעל הפיס, שלרעתו "שתו" חלק ניכר מכספי הקצבאות שניתנו לשכבות החלשות. "זו מסכסת כספים", אומר ח"כ כהן, כאמור איש כולנו. "המכונות הללו נמצאות בשכונות ומעודדות את ההימורים, ואת זה אנחנו רוצים להפסיק".

אלא שבכספי מפעל הפיס בונים בתי ספר, בתי תרבות ומתנ"סים. מאיפה יגיע הכסף עכשיו?

"מכל שקל שאדם מהמר עליו, רק 25 אחוזים מגיעים לאותם יעדים שגגבים", אומר כהן, "עריף כלכלית שהמדינה תממן מכספה את אותם בתי ספר ומתנ"סים".

אבל היא אינה עושה זאת.

"בתי ספר ומועדוני תרבות נבנו גם כשלא היו הימורים. לפי ההיגיון הזה, בוא נגדיל את ההימורים עוד ועוד".

דרושים סטארטאפים בנקאיים

הישג עיקרי בעבודתו רואה ח"כ אלי כהן ברפורמה המתגבשת בשוק הבנקאות. "עד סוף השנה נשלים את החקיקה ונפתח את השוק הזה לתחרות. זה אבסורד שיותר מ־47 שנה לא נפתח בנק אחד חדש בישראל. עד כה ראינו שעסקים מרוויחים משוכפלים. "ל'ארומה' קם מתחרה בדמות 'קפה קפה', ואחריו 'גרג' ואחרים המצליחים לא פחות".

אולי השוק הישראלי קטן מדי לבנק נוסף? האם אין סכנה שגורלו של אותו בנק חדש וקטן יהיה דומה לגורלם של בנקים קטנים אחרים שפשוט 'נבלעו' על ידי הגדולים ולא יכלו לעמוד בתחרות?

"שלושה בנקים המחזיקים יותר מ־70 אחוזים מהשוק מהווים ריכוזיות גבוהה מדי לפי כל קנה מידה עולמי. הפכנו ללקוחות שבויים בידי הבנקים במקום להיות לקוחות מחוזרים. אין כל סיבה לכך שהריבית האפסית שקובע בנק ישראל בשיעור 0.1 אחוז, הופכת לריבית ממוצעת במשק של 9 אחוזים, ויש כאלה המשלמים גם 11 ו־12 אחוזי ריבית. אחרי דיונים ארוכים עם בנק

חופשי ורגישות חברתית. יותר מתשעה מיליארד שקל הושקעו בנושאים חברתיים המשפיעים על כל אחד שלעולם לא יוכלו לפתור את הבעיות של עצמן, כמו לקשישים נטולי פנסיה ובנושאים אחרים. אבל בעיקר באנו לטפל ביוקר המחיה. מחירי התחבורה הציבורית יורדו ב־20 אחוז, וכך גם ביטוחי החובה ומחירי החשמל".

האם אין אחיות עניות בשיעורי האבטלה הנמוכים? כולם עובדים אבל לא מרוויחים, האוברדראפט בבנק גדל והמחירים הגבוהים מפילים את כולם.

"המשק הישראלי חזק, זו עובדה ולא אחיות עניות", אומר כהן. "בנקאות. "בינתיים אני במיעוט אבל לא אותר, אמשיך להילחם על כך". גם בנושא הנכים סבור יו"ר ועדת העבודה והרווחה שלא נעשה די, ורמת חייהם ממשיכה להידרדר.

המטרה: שוק חופשי ורגישות חברתית

חלק מאנשי שיחון מרבכים על הורדת מס ההכנסה בשני אחוז ומס החברות באחוז נוסף כמנוע צמיחה מרכזי, דבר שיגריל את הביקוש לעובדים ויעלה את השכר. יו"ר ועדת הכספים משה גפני מסרב לדבר על התקציב הבא במונחים של מהפכה. "אין כאן מהפכה. אני מעדיף לדבר ספציפית על הטבה בשירותים החברתיים, בחינוך, בבריאות וברוחה". גפני אינו מבין למי אנו מתכוונים במלים "האורח הקטן". "האם הורדת שיעורי מס ההכנסה מיטיבה עם אותו אורח קטן? הוא שואל. "הרי יש כאלה שאינם מגיעים לסף המס, ועובדים אין כל בשורה בהפתחתו".

אלי כהן, יו"ר הוועדה לרפורמות וצמצום הריכוזיות במשק, משוכנע שהתקציב שמציע ראש מפלגתו, שר האוצר משה כחלון, טומן בחובו שורה ארוכה של בשורות לאורה, בעיקר כאשר רמת האבטלה נמוכה מחמישה אחוזים, דבר שהוא "הישג היסטורי" לדעתו. "התקציב חייב לשמור על איתנות הכלכלה באמצעות מגוון צמיחה", אומר כהן. "יש לנו אג'נדה ברורה: שוק

ההורים חלק מקצבת הילדים לתכנית חיסכון שתצבור עבור ילדיהם סכום נאה בהגיעם לגיל 18 או 21. עשרים אלף שקל שיקבל כל צעיר בגיל זה הם סכום לא קטן, כמו במיוחד עבור האוכלוסיות החלשות, שלפי דו"ח העוני מספרן רק הולך וגדל. מעבר לכך, גם הילדים הגדולים יותר ייהנו מהארכת גיל טיפולי השניים החינמיים עד גיל 17 כחלק מסל הבריאות", מבטיח אלאלוף.

כשאמה רואה את ארגוני הצדקה והחפד החולכים ומתרבים, האם אינך שואל את עצמך איך הגענו לכך? מרדע בה רבים נזקקים לסיוע ישיר, ומרדע הממשלה לא לוקחת על עצמה את היוזמה להפסיק את המעגל האינסופי הזה? מרדע לא לאמץ את הגישה שנוקט ארגון 'פעמונים' המציע לאותם אנשים 'זכות ולא דגים'?

"גם בתחום זה חלה תזוזה רצינית. הממשלה הפנתה משאבים להכשרה מקצועית בהיקף גדול ואיחדה את משרד העבודה עם משרד הרווחה, למרות שלא זו הייתה כוונתה הראשונה והייתי מעדיף לראות את התקציב הנוסף עובר דווקא לחינוך, כמו למעונות היום והטיפול בגיל הרך. אבל כך החליטה הממשלה. בכל זאת, לתקציב מעונות היום ניתנה תוספת של מיליארד ו־300 מיליון שקל, והרבר יגדיל משמעותית את מספר הילדים המגיעים למעונות מאוכלוסיות שער כה לא יכלו להרשות זאת לעצמן".

בהבדל ליבור ותיק, האם לא הייתה זו ממשלת הליבור ששלטה כל השנים ולא הצליחה לעשות דבר בתחום המחיריים?

"אכן, אבל הכול רורד. עדיין יש מאבקים במחירי הממשלה הרבים, ואכן הייתה אולת יד בשנים האחרונות שבהן נפגעו כל תחומי החיים והייתה השתוללות מחירים".

נתניהו בשר האוצר היה זה שהפחית בשיעור ניכר את הקצבאות. הוא לא מאמין בהן.

"זו הייתה טעות. הוא היה חייב לחפש דרכים אחרות

צילום: דניס בורש מילאטופ

איתן כבל: "2017 לא תהיה שנת מהפך במחירי הדירות. אין ספק ששר האוצר עושה מאמצים גדולים לשנות את המציאות, אבל אנחנו עדיין לא שם"

היטב להתחכם מול החלטות הממשלה. היא עושה צעדים בכיוון הנכון, אבל זה עדיין לא יוביל להוזלת מחירים. יש צורך בצעדים דרסטיים יותר, ואני אכן טוען שצריכים להיות כאלה. הממשלה יודעת להפעיל כוח שלטוני כאשר היא רוצה, וישנם צעדים שהיא יכולה לבצע כמו פתיחת השוק לייבוא מקביל. כל גורם בשרשרת המזון, מפעל מזון או רשת שיווק, יידעו שהעלאה בלתי מוצדקת של מחירים תגרור בעקבותיה עונשים כבדים, ואילו הוזלת מחירים דווקא תשתלם."

דור שלישי ורביעי למצוקת הדיור

בתחום אחד, מחירי הדיור, נזהרים יושבי ראש הוועדות מלהפיה תקוות. אולי משום שהם יודעים שגבוהים הסיכויים כי מדובר בתקוות שווא. "2017 לא תהיה שנת מהפך במחירי הדירות", מכריז איתן כבל, יו"ר ועדת הכלכלה. "אין ספק ששר האוצר עושה כמעט כל דבר במאמץ לשנות את המציאות, אבל אנחנו עדיין לא שם. גם השנה לא נסמן וי".

ובכל זאת, מה צריך לעשות?

"עד שהממשלה לא תכניס את היד לכיס ותוותר על הכנסותיה ממחירי הקרקע הגבוהים, דבר לא יקרה. המדינה אמנם שכללה את התחרות, אבל תוזה אין". "אני מאמין שמחירי הדיור ירדו", אומר לעומתו אלי אלאולון, יו"ר ועדת הרווחה. "אבל אל תצפה לידידה דרסטית בפריפריה כמו בתל אביב, למשל. אנחנו רוצים להוריד את המחירים לקשישים באמצעות דיוו ציבורי, ולווגות צעירים באמצעות היצע גדול יותר במקומות הנכונים. לרעתי, תכנית 'מחיר למשתכן' משיגה את מטרתה. אני עובר ליד קריית גת ורואה איך הבתים שם תופסים גובה. כך יהיה בקריית ביאליק, ראש העין ואפילו בעיר שלי, באר שבע". "ניתן בקלות להכריז בפומפוזיות שמחירי הדירות ירדו, אבל אני לא אומר זאת", מצהיר ח"כ גפני. "אני נמצא

בכנסת יותר מדי זמן וראיתי תכניות מכל הסוגים והמינים שנרפו בעשן. אני לא עוסק בתכניות אלא מעדיף לדבר על החוקים שעברו ושאני יודע שיבוצעו".

ומה דעתך על תכנית "מחיר למשתכן"?
"לפני 15 שנה החליט אגף התקציבים לצאת מכל עניין מחירי הדירות. כנראה חשבו שם שמי שיש לו כסף שיקנה דירה, ומי שאין לו שיגור בדחוק. כעת, לראשונה, המדינה שולחת יד לכיס ומוציאה מכספה תוך שהיא מפסיקה להרוויח כמו ספסר קרקעות כדי לרסן את מחירי הדירות. זו מגמה חדשה, וכעת צריך להתמין ולראות אם הדבר אכן יביא לתוצאה המקווה".

גם תכנית יאיר לפיד למע"מ אפס הייתה הכנסת חיד לבים, הלא כן?
באופן לא מפתיע, גפני מתקומם מיד: "זו תכנית שהייתה מעשירה את הקבלנים ותו לא. הוא רצה להפלות שוב את החרדים, אחרי חוק הגיוס, ולא צלה. עצת ה' היא תקום, כידוע. ולגבי התקציב הבא, אם נצליח להפך את גזירת שר האוצר להטיל מס על הדירה השלישית, נקבל הפעם תקציב נטול גזירות".

"איננו יכולים להיות אנשי בשורות", מסכם ח"כ איתן כבל, יו"ר ועדת הכלכלה. "לצערי, למרות ששר הרווחה הנוכחי (חיים כץ – מ"ט) הוא אדם שהנושא החברתי קרוב ללבו, עדיין הצינוי 'אל תשליכני לעת זקנה' מונח לפתחנו. תוחלת החיים נמצאת בעלייה, אבל הטיפול באוכלוסיית המבוגרים כושל. יוקר המחיה מכריע באופן בוטה את אותם מיליון איש הנמצאים במצוקה קשה. היום אתה מוצא את עצמך עם דור שלישי ורביעי למצוקת הדיור

בשנה הבאה תהיי

מקצועית

מקצועיות

הקורסים, ההכוונה והכלים החדשניים ביותר שיכשירו אותך לשוק העבודה

מעונות

דירות ירושלמיות על דרך בית לחם

חלגות

מענקים ומלגות לימודים מגוונות

תואר B.Ed. בחוגים: אמנות | עיצוב גרפי | תיאטרון

• הכנה מקצועית ללימודי תרפיה • תעודת הוראה • תינוקיה

אמונה-אפרתה מכללה אקדמית לאמנויות וחינוך | דרך בית לחם 104 תלפיות, ירושלים • 02-6733767 • emuna.ac.il

ביה"ס לאמנויות מיסודה של

more info

< צילום: אריק סולטן

מצד אחד צריך לעזור לעני ולחלש, מצד שני אסור לעשות בשבילו את העבודה ולשמוט את הקרקע מתחת לחברה היצרנית. "פעמונים" הצליחו למצוא את שביל הזהב

איור: שאטרסטוק

כאחר יודע שצדקה וחסד זה טוב, רק שאף אחד לא ירע זאת לפני שהיהדות לימרה את העולם. בערי המדינה היווניות ראה לעניים כלל לא נתפסה כעניין שראוי לעסוק בו. גם באימפריה הרומית הקדומה, עניים ונזקקים לא נתפסו כלל כאוכלוסייה שנתון או ראוי לתת לה סיוע מיוחד. כשהקיסרים הרומאים חילקו תבואה הם חילקו לכל אחרי רומא, בלי קשר לעושרם או לנזקקותם. במידה רבה, היהדות היא שהביאה את מושגי הצדקה, החסד והרווחה לעולם המערבי. לכן היהדות גם העמידה לבר מהן הדרכים הנכונות לגמול צדקה וחסד. שאלת היסוד בתחום מדיניות הרווחה נוגעת למתח שהוא כמעט בלתי נמנע: ככל שאתה עוזר לנזקק, כך אתה מפחית את המוטיבציה שלו לעזור לעצמו. פעם שירת אתי במילואים בחור שבכל שנה היה בקורס אחר של משרד העבודה: פעם קורס צבע גבס, פעם קורס משגיחי כשרות, פעם קורס נגרות. שאלתי אותו מה העניין, והוא הסביר לי: "אחרי כל קורס מאפסים לי את הוצאות דמי אבטלה, ואני שוב מקבל דמי אבטלה במשך חצי שנה". הוא העדיף לעבור מקורס לקורס ולחיות מקצבאות רווחה במקום לעבוד ולפרנס את עצמו. זה איננו סיפור נקודתי על אדם פרטי, אלא בעיה כללית. ככל שאתה מסייע מבחינה כלכלית לאנשים שלא משיגים עבודה, כך אתה מקטין את המוטיבציה שלהם להשיג עבודה. ככל שנעלה את דמי האבטלה, כך יעלה מספר המובטלים.

יש כאן שני קצוות שניהם לא רצויים. מצד אחד, מדיניות שבה לא נסייע כלל לנזקקים. המוטיבציה שלהם תהיה בשמים, אבל חלק גדול מהם ימותו ברעב. מצד שני, אדם צריך לסייע לבעל חסד שנתקע בדרך. במונחי ימינו: צריך לעזור לשכן שנתקע עם פנצ'ר להחליף גלגל ברכב. המשנה העירה הערה חשובה על דין זה: "הלך [=בעל החמור] וישב לו, ואמר: הואיל ועליך מצווה, אם רצונך לפרוק פרוק –

הקוטב השני הוא מדיניות שבה נזקק שאינו מפרנס את עצמו יחיה באותה רמת חיים כמו אדם אחר שעובד לפרנסתו. חברה שתנהג כך תקרוס, כי רק מעטים יסכימו לעבוד כשהם יכולים לקבל את אותה רמת חיים בלי לעבוד. השאלה היא איפה צריך לשים את הגבול על הקו שבין שני הקטבים הללו, ועד כמה חשוב לעודד את הנצרכים לעצמאות ולאחריות. מורי ורבי הרב אהרן ליכטנשטיין זצ"ל כתב מאמר שעסק בנושא הזה ממש, מזווית יהודית: "סעור תסעור עמו – השתתפות המקבל בגמילות חסדים". תחת הכותרת הצנועה הזו מסתתר הדיון המעמיק ביותר שפגשתי בנוגע למדיניות רווחה מזווית יהודית. עם כל החשיבות העצומה שהוא ייחס לסייע לנזקקים ולחמלה כלפיהם (ועם כל ההסתייגויות שהביע לפרקים כלפי גישות קפיטליסטיות מסוימות), הרב ביטא במאמר הזה ביקורת מעמיקה כלפי מדיניות רווחה המתיימרת להיות "נאורה וליברלית", כלשונו, אך מעוררת תלות פסיבית של הנזקקים בחברה. התורה מצווה: "פי תראה חמור שצאך רבץ תחת משאו ותדלקת מעוב לו עוב תעוב עמו" (שמות כג, ה). אדם צריך לסייע לבעל חסד שנתקע בדרך. במונחי ימינו: צריך לעזור לשכן שנתקע עם פנצ'ר להחליף גלגל ברכב. המשנה העירה הערה חשובה על דין זה: "הלך [=בעל החמור] וישב לו, ואמר: הואיל ועליך מצווה, אם רצונך לפרוק פרוק –

המשנה קובעת כי המצווה לסייע חלה רק כאשר בעל החמור עצמו מתאמץ גם הוא בפריקה. אחרת, המצווה תעודד בעלי חמורים לעצלנות, כאשר אחרים מבצעים את מלאכתם

עורה לנזקקים צריכה להיות באופן שאינו משפיל אלא מרומם, באופן שאינו מעורר תלות אלא עצמאות, באופן המכוון את האדם לחיים יצרניים ומועילים. זוהי דרכו של ארגון "פעמונים". לכן ראוי לסייע ככל הניתן לארגון החשוב והיקר הזה. ■

בכל יום
בכל עֵת
ובכל שָׁעָה

הרשמי לתכנית מתן המתאימה לך:
פתיחת שנה"ל תשע"ז כ"ח בתשרי < 30.10

ירושלים רשב"ג 30 < 02-5944555 < info@matan.org.il
רעננה הפלמ"ח 4 < 09-7420077 < raanana@matan.org.il
בית שמש < זכרון יעקב < חשמונאים < נתניה < פתח תקוה < שומרון

תכנית לימודים שנתית < ימי עיון < סיורי תנ"ך < מסע בת מצווה
שיעורים מקוונים < ערבי לימוד < תכניות בית מדרש < דף יומי

WWW.MATAN.ORG.IL f

מתן ומתן

מכון תורני לנשים ע"ש שרה בת יצחק יעקב רענגערט
מכון תורני לנשים ע"ש מינדי גרינברג

צילום: שטרסטרק

**אלי פינטוס, מלווה מפעמונים:
"העקרונות נורא פשוטים, אין פה איזו
נוסחה מטורפת. למעשה בתהליך הזה
אנחו חוזרים דור אחד אחורה לתקופת
ההורים שלנו שהיו יושבים מדי ערב מול
מחשבון ונייר ורושמים הוצאות והכנסות,
רק שאצלנו זה טיפה יותר משוכלל
ומסודר עם קובץ אקסל"**

// **רחלי מלק־בודה**
צילום: מרים צחי

הפעמונים מצלצלים גם בשביכלי

**משפחת בודה רחוקה מאוד מהסטריאוטיפ של מי שנזקק
ל"פעמונים". ובכל זאת, שתי פגישות עם מלווה מהארגון
הצליחו לשנות את חייה הכלכליים. יומן מסע מקוצר**

לצאת מבור ההוצאה לפועל
העמותה מסייעת אפוא בעיקר למשפחות נזקקות, אבל היא מתאימה גם למשקי בית מעט מבוססים יותר, כאלה שמחזיקים את הראש מעל המים אך חוששים לעתידם הכלכלי ומעוניינים להיכנס לתהליך ייעול פיננסי משפחתי כדי להתנהל בצורה מושכלת יותר. "הרעיון המרכזי שמוביל אותנו ב'פעמונים' הוא לקחת משפחות שיש להן סיכוי לצאת מהתסבוכת הכלכלית שהן נקלעו אליה, באמצעות שינוי אורח חיים", מסביר פינטוס. "חשוב גם לוודא ששני בני הזוג מוכנים לשתף פעולה. אי אפשר לעשות תהליך הבראה אם אחד מבני הזוג מתנגד".

מהם המקרים הקשים ביותר שמגיעים אליכם?
"אנחנו מקבלים גם זוגות שמגיעים אלינו במצבי קיצון של חובות כבדים ותהליכי הוצאה לפועל. למעשה, רק משפחות השקועות בחובות בהיקף עצום לשוק האפור לא יוכלו לקבל אצלנו מענה. רוב האנשים שפונים אלינו באים ממשפחות שלא גומרות את החודש או מרגישות שהמצב שולט בהן והן מובילות אחריו, במקום שזה יהיה להפך. הרעיון הוא ליצור מצב שבו מחזירים את השליטה בהוצאות לבני הזוג. זה לא פשוט, כי יש המון גורמים בשוק הצרכני שיש להם מטרה אחת – לגרום לאנשים להוציא ולבזבז כמה שיותר, ולרחוף להם מוצרים ושירותים שהם לא בהכרח זקוקים להם".

תהליך הפנייה ל"פעמונים" מתחיל באינטרנט. כל משפחה המעוניינת לקבל ייעוץ כלכלי ממלאת טופס

הממוצע, ונכון להיום אנשי ההוצאה לפועל טרם דפקו אצלנו בדלת. אבל כעיתונאית היה לי ברור שרק אם אעבור בעצמי את התהליך, או לפחות את חלקו, אוכל לספר עליו באופן מהימן.

הסטייגמות נשכרו כשאלו פינטוס, המלווה שהוצמד לנו לצורך הכתבה, הסביר שאמנם רוב המשפחות המלוות על ידי פעמונים הן משפחות נזקקות, אבל בהחלט לא כולן. "היו לי גם מקרים של משפחות עם הכנסות של 30 אלף שקל בחודש והוצאות של 35 אלף שקל", הוא אומר. "ליוויתי אפילו אנשים עם פלוס בבנק, אבל הפריע להם שאין להם דירה או חסכוניות לעתיד והם רצו להגדיר יעדים לחיסכון".

פינטוס, פנסיונר תושב מעלה אדומים, הוא ד"ר לכימיה בהכשרתו. כשהגיע לפרישה שאל את עצמו במה יוכל לתרום לחברה, והרעיון של סיוע כלכלי למשפחות קרץ לו. הוא מתגרב בארגון כבר עשר שנים, לצד מאות מתנדבים נוספים בפריסה ארצית. בניגוד לארגוני סיוע כלכלי אחרים, שעוד לפני שפותחים לך את הקלסרים מעמיסים על המינס שלך עוד 5,000 שקל בממוצע, פעמונים מעניקה את שירותיה בחינם, ו־90 אחוזים מכוח האדם שלה מבוסס על מתנדבים.

ק כשנדרשנו להכין את המסמכים לפגישה הראשונה עם נציג "פעמונים", הכנתי מדוע קשה כל כך לאנשים להיכנס לתהליך של הבראה כלכלית.

אין דבר יותר מלחיץ מזה: הצלילה לתוך הררי המסמכים הדרוסים במגירת הפיצ'פס כדי לפשפש בחשבוניות הארנונה והחשמל, הרגישה כמו משימה קלאסית לתשעה באב. גם המחשבה שמישהו זר יפלוש לתוך מקדש הפרטיות שלנו ויגלה את כל הסודות החשובים – כמה אנחנו מרוויחים, על מה אנחנו מבזבזים, וכמה באמת עלתה שמלת הערב המהממת שקניתי לפני חודש בדיוינגוף והוחבאה בבגאז' עד לשליפתה האגבית משל הייתה אורח ותיק בארון – נשמעה מזמינה בערך כמו להיתקע עם בוקי נאה במעלית.

בהתחלה היינו קצת נבוכים לשתף פעולה. בכל זאת, ייעוץ כלכלי מעורר תחושה של נזקקות, ואנחנו ממש לא כאלה. אין לנו חובות, שנינו עובדים ומרוויחים מעל

הצטרפות מקוון דרך אתר העמותה. בהמשך מתקיימת פגישת הכוון, שבה בוחנים את מצבה של המשפחה ואת ההיתכנות שלה להצליח לצאת מהתסבוכת. לאחר מכן מתבקשת המשפחה לאסוף חומרים לקראת הפגישה הראשונה, המכונה גם "פגישת שיקוף". במהלך הפגישה נבחנים כל הוצאותיה של המשפחה, ונעשית בדיקה של הכנסות מול הוצאות וחובות.

בתום הפגישה, המלווה משקף לבני המשפחה את מצבם, ומוצבים יעדים ראשוניים לתהליך ההבראה. בני המשפחה יתבקשו להזין את כל הוצאותיהם לתוך תוכנה אלקטרונית מיוחדת שנוצרה על ידי העמותה (חסרי גישה לטכנולוגיה יוכלו לעשות זאת גם באופן ידני), וכך תתקבל תמונת מצב מהימנה של דפוסי ההתנהלות הכלכליים בבית.

הפגישות הבאות יתנהלו בסגנון אימון אישי (קואצינג), תוך דיון בין בני המשפחה למלווה באילו יעדים הם מסוגלים לעמוד. לאחר שיגיעו להבנות, כל משפחה תקבל מטלות לפי הצרכים שלה – בדיקת ביטוחים, הסדרי חובות, הפניה לייעוץ משפטי או בנקאי (העמותה מכשירה יועצים מומחים במיוחד למקרים כאלה) וכן שיטות פעולה שיסייעו להן באיוון ההוצאות וההכנסות. תהליך ליווי שלם עשוי לקחת בין שלושה חודשים לשנה, והוא משתנה לפי מצב המשפחה.

הוא רגוע, היא כוססת ציפורניים

פגישת השיקוף לא הייתה פשוטה עבורנו. זוהי פגישה מרוקקת שבמהלכה עוברים סעיף סעיף על כל ההוצאות החדרשיות, והתבקשנו להיערך אליה מראש עם כל המסמכים הרלוונטיים: חשבונות חשמל, ארנונה, ביטוחים, משכורות, פנסיה – כל אותם טפסים מעוררי פיהוק שער היום ברחנו מהתעסקות בהם. הפגישה נערכה בביתנו שרק לאחרונה עבר שיפוץ מסיבי, והשטחי גם מהאופן שבו המלווה מפעמונים יגיב על הבית שכנינו, כלומר אנחנו ובנו מוחריי־טפחות שהעניק לנו מנדרת לבו והפך אותנו למשועבדים כמעט לכל החיים.

אלי הפתיע אותנו. הוא ממש לא שפט את הבית, ואף ציין שלרוב הווגות שהוא פוגש יש משכנתא רצינית, ושכל עוד היא לא עולה על שליש מסך ההכנסות מדובר בסכום הגיוני. "אחד הדברים שכל מלווה לומד כבר בהתחלה הוא לא לנקוט בשיפוטיות יתר", סיפר אלי. "כבר קרה לי שהגעתי למשפחה עם הכנסה של 7,000 שקל, וגיליתי במרכז הסלון אקווריום ענק עם דגים שניזונים מאוכל שעולה מאות שקלים בחודש. בדרך כלל אני לא מוכיח, אלא נותן להם להבין לבר. אני מתחיל לשאול על הוצאות האוכל, ולאט לאט מוביל אותם לזה. אני שואל האם הם זורקים אוכל, והאם אפשר לייצר מזון דגים לבר או לתת להם שאריות. עד שהבעל בסוף אומר לאשתו 'אמרותי לך כבר מאה פעם, בשביל מה בכלל צריך את הדגים האלה?'"

אחרי שתי כוסות קפה, אלי ניגש סוף סוף לקלסרים שלנו. הוא התחיל לעבור סעיף סעיף, פורט את חיינו לשקלים ולשטרות.

"העיקרון שמנחה אותי הוא שמה שנראה כלפי חוץ לא מעיד דבר על מה שקורה בפועל", הסביר, "זה שלבן אדם יש תלוש של 11 אלף שקל לא אומר עליו כלום. צריך לנתח הכול לפי הוצאות מול הכנסות, מה החובות ומה החסכונות. יכולה להיות משפחה עם הכנסות יפות מאוד, אבל המשכנתא או החובות חונקים אותה. מה שקורה הוא שהרבה פעמים הערב הזה נגמר ברמעות, כי המשפחות מבינות פתאום באיזה מצב הן נמצאות. יש גם מקרים שבהם יש דרוקא עורף הכנסות, אבל הוג תקוע עם החור חובות שמשאיר אותו עם מינוס קבוע שרק הולך וגדל. אחד הדברים שהכי קשה לי לשכנע בהם הוא לפתוח חסכונות כדי לכסות חובות. למשל, הרבה אנשים נוהגים לשים את כספי קצבאות הילדים בצד לחיסכון. הם יכולים לשבת עם מינוס בבנק של עשרות אלפי שקלים ולשלם עליו ריבית של מאות שקלים בחודש, אבל לא יגיעו בכפ"מ של קצבת הילדים שמניב להם שני שקלים בשנה.

בזמן שאלי עבר איננו על פירות ההוצאות, ישבנו שנינו דרכים. כלומר, יותר בכיוון של הוא ישב רגוע ושלו

ואני כססתי ציפורניים בלחץ. הנה זה מגיע, הנה אני נחשפת. החשבון המשותף שאנחנו מנהלים, שבמסגרתו הוא מכניס ואני מוציאה ומשאלת חייו היא שיגנבו לי את כרטיס האשראי כי הגנב יבזבז פחות, הולכת להיחשף עכשיו.

אבל תוך כדי התהליך גילינו שיש גם כמה גורמים אובייקטיביים לכובות המשפחתית. כל מיני סעיפי הוצאות שבכלל לא חשבנו עליהם כמו מתנות לשמחות, הוצאות ידרות וחגים, מנויים לחברות לוויין, וביטוחים כפולים שאין לנו מושג כיצד הצליחו למכור לנו אותם. החלק הפחות מפתיע היה לגלות שההוצאות שלנו על בגדים מגיעות לכ־12 אלף שקל בשנה, תורות לשפחתכם הנאמנה שצריכה לעבור גמילה מיידית מאתר Next Direct. עוד הוצאה מיותרת נוקשה לטובת הנטייה המפוקפקת שלי לאיין אנשים לעיתון בבתי קפה, ואו להישאר שם לארוחת צהריים בעלות ממוצעת של 70 שקל. התגלה שהתענוג הזה שורף לנו כמעט 800 שקל בחודש.

ועדיין, למרות אורח החיים הלא מאוד חסכני שלנו, בספירת המלאי התברר שאנחנו מצליחים לשמור על איוון יפה. חיים ממה שאנחנו מרוויחים, ללא הלוואות, עם משכנתא יציבה. אבל, וזה אבל גדול – אנחנו לא לקחת על העתיד. והעתיד טומן בחובו שתי חגיגות בר־מצוה באופק, רכב שבקרוב נצטרך להחליף, ילדים שנצטרך לחנך, חלקות קבר שנצטרך לקנות.

הפתעה הגיעה כשאלי הסביר לנו שיש לנו אפשרות כבר עכשיו, וללא מאמץ גדול, לשים בצד כמה אלפים טובים. "אני מאמין שכל משפחה יכולה להוריד לפחות עשרה אחוזים מהוצאותיה בלי לחתוך בבשר החי", טען בפנינו, אבל את ההוכחה שמר לפגישה הבאה. בינתיים הוא פקד עלינו להזין מדי ערב בתוכנה האלקטרונית כל קנייה שאנחנו מבצעים. "אתם תראו שרק מעצם הרישום, מהמודעות שתיווצר לכם למה

שיוצא מהארנק, תבזבזו פחות. זה נשמע שטותי, אבל אפקטיבי. כמו בדיאטה. אם אתה רושם מה אתה אוכל, תאכל פחות".

בהמשך הסביר שישנן למעשה ארבע דרכים לאזן חשבון: להגדיל הכנסות, להפחית הוצאות, שתיהן, ומיצוי זכויות. אנחנו בחרנו בשיטה השנייה והרביעית, שנשמעו לנו הכי רלוונטיות. לעבור יותר קשה ממה שאנחנו כבר עוברים לא בא בחשבון מבחינתנו, ולמצות זכויות נשמע כמו אפיק שדי הונחנו בחודשים האחרונים, בעיקר מעצלנות. הוא הפנה אותנו לאתר "כל זכות", שבו ניתן לברר בקלות יחסית מה מגיע לנו ומאיפה.

הילדים יכבו לכם את האור

הפגישה השנייה, המכונה גם פגישת תקציב, היא למעשה אבן הדרך הראשונה לתהליך ההבראה. במהלך הפגישה הוז עוברים על דו"ח ההוצאות וההכנסות שמחולק לפי קטגוריות, כך שניתן לראות בבירור לאן הולך הכסף הגדול, דגים בכל סעיף ובודקים אם קל להוריד משם או לא.

יש דברים שאי אפשר לגעת בהם כמו משכנתא למשל, ומדובר בתהליך של בחירת סדר עדיפויות. אלי העניק לנו המון טיפים טובים לחיסכון בלי מאמץ, למשל בתחום החשמל: "אין משפחה שלא יכולה לחסוך לפחות עשרה אחוזים מצריכת החשמל שלה", הסביר, "פשוט תופסים את הילדים, מכריזים על מבצע חיסכון בבית ומצהירים שהרווח שיצטבר ביחס להוצאות באותו החודש בשנה שעברה יחולק חציו לילדים וחציו להורים. לא תאמינו מה זה עושה לבית. אתה יושב בשירותים והילדים מכבים לך את האור. גם מעבר לנורות לר מפחית הרבה מהצריכה, ואני ממליץ עליו כצעד ראשון".

"הכללים הם פשוטים מאוד", הוסיף אלי. "אתם חיים

ככל שאתם יכולים, ולא יותר. מחליטים על תקציב מזון של כך וכך בחודש, ולא זזים ממנו ימין ושמאל". אלי הסביר לנו שבמקרים רבים הוא ממליץ למשפחה לדלל עד כמה שאפשר את פעילות האשראי ולעבור לשיטת המעטפות, שבה ניתן להשיג שליטה יותר טובה על התורים. בשיטה הזו משריינים מעטפה עם מוומנים לכל סוג של הוצאה, וכך אין חריגות.

"אם מחליטים למשל שלא מוציאים יותר מ־600 שקל על קניות, אז זה התקציב. ממלאים עגלה, ואם יש חריגה – מורידים ממנה מוצר. קנית בפחות? נשמר לך לפעם הבאה. ככה מתנהלים. בתהליך הזה אנחנו מבטלים את האוברדראפט. אני ממליץ גם לעבור לכרטיס דיירקט, שבו אין אפשרות לתשלומים ואין אפשרות להיכנס למינוס. העקרונות נורא פשוטים, אין פה איוז נוסחה מסורפת. למעשה אנחנו חוזרים בתהליך הזה דור אחר אחורה לתקופת ההורים שלנו, שהיו יושבים מדי ערב מול מחשבון ונייר ורושמים הוצאות והכנסות. רק נאצלנו זה טיפה יותר משוכלל ומסודר עם קובץ אקסל".

מה שמקל מאוד על התהליך הוא העובדה שהמלווה לא מותיר אותך בתום הפגישות עם פה פעור. ברגע שהפגישה מסתיימת את נשארת עם מטלות מאוד ברורות להמשך כמו לברוק קרנות השתלמות, להפש זיכויים במועצה האזורית, לברר אפשרויות למחזור משכנתא. וגם, ניתנת לך אפשרות להיעזר ביעוץ פרטני לכל הליך. "יש אפילו אנשים שדרך פעמונים קיבלו מענק לגמילה מעישון במכון מוסמך", מגלה פינטוס, "זה משתלם להם פעמיים – גם חוסך כסף, וגם משפר את הבריאות".

עדי כמה קשה לשכנע אנשים לשנות את אורח חייהם? "יש לפעמים מקרים שאתה רואה ולא מאמין. הייתה לי משפחה של 30 אלף שקל הכנסות 35 אלף שקל הוצאות. על מה הלך הכסף? מתברר שהם שילמו על ביטוחים סכום של 4,000 שקל, שזה מופרך לכל הרעות. עוד התגלה שהאישה נסעה בכל יום מירושלים לתל אביב עם הרכב שלה, במקום עם הרכב של הבעל שהיה עם דלקן. אתה מגלה לפעמים דברים הוויים שהיו יכולים לחסוך הרבה מאוד כסף בצעדים קטנים ובמעט לא מורגשים".

בניגוד למרבית הווגות שעוברים עם פעמונים תהליך מלא, אנחנו הסתפקנו בפגישות ספורות. את ההמלצה של אלי, להתחיל לרשום את הוצאותינו, אימצנו בחום, ואכן, בדיוק כמו שהוא חזה, הרבה יותר קשה לבזבז כשהקופה רושמת. מאז, כבר כמה שבועות

אנחנו מקפידים להתנהל בצורה יותר מחושבת, ובניגוד לחשש שלנו מתקופה מעיקה ומעצבנת של קמצנות וחשבונאות – גילינו שבתהליך ההבראה יש גם אלמנט משחרר. כי כשאת יוצאת עם בעלך לסרט בסכום החודשי שהקצבתם לעצמכם, את יכולה סוף סוף לעשות את זה בכיף ובלי נקיפות מצפון. וכמו שאלי הבטיח בתחילת התהליך – אין תהליך לתחושה שאת שולטת בכסףך ולא הוא זה ששולט בך. אין תהליף לשינה טובה בלילה. ■

לישון טוב בלילה

בתום שתי פגישות של טעימה ניתן לומר שהיינו זוג קל לתפעול עבור אלי, שכבר התמודד בהצלחה עם מקרים הרבה יותר מטובכים.

"הווג שהכי הרשים אותי הייתה משפחה שהיו לה כבר תיקים בהוצאה לפרעל", הוא נזכר. "הגעתי לעשות שיקוף, והתברר שהם עומדים על 12 אלף הכנסות לעומת 19 אלף הוצאות. הם ראו את הנתונים, נבהלו, והחליטו לעשות מהפך ולשנות לגמרי את אורח החיים שלהם. הבעל התחיל לחלק

עיתונים בבוקר והעלה את ההכנסה החודשית ל־15 אלף שקל. בסעיף ההוצאות הם ירדו ל־12 אלף שקלים, בעיקר על ידי גמילה מהתמכרויות. גילינו למשל שהאבא חולה על צעצועים, וכל חודש קונה לילדים משחקים ב־2,000 שקל. הוא הבין שהוא חייב להיגמל מזה לחלוטין, ופשוט הפסיק

לקנות. הווג התגורר בדירת ארבעה חדרים שהייתה מרוחקת מההורים שרצו לסייע להם, וכך התבזבזו להם הרבה כספים על צהרונים. הם עזבו את הוריה ועברו לדירת 2.5 חדרים הסמוכה להורים, וכך הצליחו לחסוך גם בצהרונים וגם בשכר היריה. הבעל הפסיק לעשן וחסך עוד 1,000 שקלים. הגענו להסדר חובות מול ההוצאה לפרעל, ופתאום הם התחילו לראות את האור בקצה המנהרה. זה היה דרמטי".

לעבוד בצורה גורמלית ולא להרוויח יותר מדי, אבל לרדת איך להתנהל נכון עם הכסף שמרוויחים. תעצרו ותסתכלו על החיים שלכם, אל תתעלמו מהמציאות. זה יכול להציל אתכם.

« תקוות כלכליות לשנה החדשה

הכל כתוב על דף. בתחילת החודש יושבים ומחשבים כמה הולכים להכניס ולהוציא, ועל מה בדיוק. יש לנו קבוצת ווטסאפ ווגית שבה אנו מעדכנים כל הוצאה, ולו של עשרות אגורות. כל מה שקנינו נכתב שם מיד, ובסוף השבוע יושבים ומורידים את זה לדרך כתוב ועושים חישוב כמה הוצאנו וכמה נשאר לנו להמשיך החודש מתוך התקציב. עובדים רק בתוך המסגרת שקבענו לעצמנו. וכן, יש גם ויתורים.

« מילה למי שעדיין נמצא עמוק בבור

לא קשה להתחיל בשינוי, אבל קשה להתמיד. לפעמים מגיעות הוצאות שאתה לא יודע מאיפה הן הגיעו ומה תעשה עכשיו. כל הזמן צריך לזכור מהו המסלול שבחרת, ולרדת לא ליפול ממנה. לרעת להתמודד גם בלחץ ולרסן את עצמך. פתאום מגיעה הוצאה לא מתוכננת ולא צפויה, ואז הכל מתחיל להתערער. דווקא אז צריך לזכור שגם זה חלק מהחיים ואפשר להחזיק את עצמנו. לכו בדרך הזו יחד. אל תשאירו את ההתמודדות רק לאחר מבני הווג. זו עבודה של שניים, על כל המשתמע מכך. והכי חשוב – פנו לפעמונים!

« נעים להכיר

אורי וגעה לוי, בני 28 והורים לשניים. מתגוררים בבית שכור באלעזר. עברו תהליך הבראה כלכלית בפעמונים בשנת 2015.

« התנהלות כלכלית

זו דרך חיים מבחינתנו. ממצב נתון של בובונות עברנו למצב של סדר וארגון. עובדים לפי תבניות, ופשוט מבינים שהגיע הזמן לקחת שליטה ואחריות על החיים שלנו.

« לפני ואחרי פעמונים

חיינו כבלגן אטומי, לא היינו מודעים בכלל לניהול החשבון, מה נכנס ומה יוצא וכמה. התנהלנו בצורה פורגנית ביותר, והערפנו פשוט לא להסתכל על המספרים. החיים התנהלו להם מהבית לעבודה וחזרה, בצל מכתבי התראות ואיומים מהבנק. עכשיו יש סדר בחיים שלנו, ואנחנו רגועים ולא מפחדים להיכנס לחשבון הבנק ולראות מה קורה בו בגלל המינוס המאיים. היום אנחנו מבינים שזה חלק מהחיים, וההתנהלות הכלכלית דורשת מאתנו היערכות גם לשוטף וגם להוצאות בלתי מתוכננות. כל הוצאה מתועדת ונחשבת בסיכום ההוצאות וההכנסות.

« איך יוצאים מהלופ?

תעצרו רגע, תבקשו עזרה. כשארם מרגיש שהוא לא בשליטה, לא בושש לבקש הכוונה. לעבוד המון, להרוויח המון ולבזבז המון – זו לא הדרך הנכונה. אפשר גם

בס"ד

”קול מבשר מבשר ואומר”

שיח אמוני ולימוד על הקשבה, ענווה ונאמנות לדרך

תנועת הבוגרים של בני עקיבא ולשכת רב הקמפוס בר אילן

מאמנים איתכם, סטודנטים וצעירים בני 20+

פתיחת דלתות החל מהשעה 21:00

תיקון ליל הושענא רבה

בבר אילן

בין המרכזים: הרב דני איזק | הרב שמואל אליהו | מפכ"ל המשטרה, רוני אלשייך | הרב יעקב אריאל | הרב יונה גודמן | ד"ר טובה גנזל | הרב חיים דרוקמן | הרב אריה הנדלר | הרב אלישע וישלצקי | הרב אייל ורד | הרב ערן טמיר | הרב מתניה ידיד | הרב חגי לונדין | אוריה מבורך | הרב יעקב מדן | הרבנית פנינה נויברט | ד"ר איילת סידלר | הרב ברוך והרבנית דנה סליי | הרב ישראל והרבנית תמי סמט | הרב אליעזר קשתיאל | סיון רהב-מאיר | הרבנית אסתי רוזנברג | אליעזר ושרה רוזנפלד | גבע ודינה רפ | יאיר שחל | הרב יהושע שפירא | הרב שלמה שכר | הרב יובל שרלו | ועוד

לימוד עצמאי וחבורות לימוד לאורך כל הלילה

ישי ריבו

בעת נעילת שער

מופע זריחה מיוחד של ניגון תפילה וצמיחה בעת חתימת הדין

5:45

תפילת שחרית כותיקין

מחיר כניסה 40 ₪ | השיעורים יתחילו בשעה המצוינת. נא לדייק! | השנה התווספו שני אולמות נוספים של 700 מקומות ישיבה בכל אולם | הכניסה לבר אילן רגלית משער גנה ושער מוזיקה - רחוב זיבוטינסקי, ומשער רכב - רחוב מקס ואנה ווב רמת גן | כיבוד קל ושתייה חמה יוגשו במהלך הערב | חובה להביא תעודה מזהה להצגה בכניסה

להרשמה מוקדמת והבטחת מקומות:

תכשו בגוגל - הושענא רבה בר אילן
tickchak.co.il/bna

בני עקיבא תנועת הבוגרים

הפקה: רן דוידי

// אסף גולן
המתנדבים בעם

מתנדבי ומתנדבות תחום הליווי של פעמונים מגיעים לבתיהן של משפחות הפונות אלינו ומנהלים את התהליך הליווי והשיקום האישי של המשפחה, הנמשך בין חצי שנה לשמונה חודשים. תחומי האחריות של המתנדב המלווה רבים: תיאום וקיום פגישות סדירות עם המשפחה, הגדרת משימות לביצוע בין המפגשים ומעקב אחריהן, ערכון סדיר של נתוני המשפחה האישיים במערכת הניהול הארגונית, זמינות אורליין למשפחה לשאלות והתייעצויות קונקרטיות, והפניית המשפחה לייעוץ מומחים ממוקד במידת הצורך.

מתנדבי הליווי עוברים הכשרה בסיסית ארוכה שבה הם רוכשים את הכלים הדרושים לניהול התהליך, ובנוסף מחויבים להשתתף בהשתלמויות במהלך השנה שבה מושם רגש על המשיך למידה והתמקצעות. המלווים מקבלים כלים תומכים לפעילות, בהם תוכנה ייעודית לניהול התהליך הבראה כלכליים, דפי עזר, מחשבוני, סימולטור לבניית תכנית הבראה מותאמת, הניהל אישית ועוד. בתמונה קיבצנו מתנדבים מסניפי תל אביב ופתח תקווה.

עומדים (מימין לשמאל)

1 לימור גוריביץ, 30.
מגוריים: גבעתיים.
מקצוע: משרד פרסום.
זמן פעמונים: מתנדבת בארגון שש שנים.
תפקיד: ראש צוות ומלווה משפחות.
איך הגעתי לפעמונים: "אחרי המשבר של 2008. הרגשתי אז שצריך להסביר לאנשים איך לחיות בצורה המוטאמת ליכולות שלהם".
מוטו: "הבנתי הוא חנות, וגם אתו אפשר צריך להתמקח. ובכלל, לא לקחת מחירים כמוכן מאליו בשום מקום".

2 שראל מולדובן, 32.
מגוריים: פתח תקווה.
עיסוק: משרד הביטחון.
זמן פעמונים: שלוש שנים.
תפקיד: מלווה משפחות.
איך הגעתי לפעמונים: "תמיד הייתי עם האצבע על הדופק בתחום הכלכלי בחיי, ולכן ראיתי בהתנדבות בארגון פעמונים חיבור טבעי".
מוטו: "את המילה 'נתן' אפשר לקרוא משני הכיוונים, כלומר ההתנדבות והתמיכה לזולת פועלות בשני הכיוונים. אנחנו צריכים תמיד לחפש כיצד לתרום ולתת לאחרים, ולא משנה באיזו מסגרת. 'סוף מעשה במחשבה תחילה' – תכנון מראש ובריקה מקיפה לפני כל רכישה הם שלבים הכרחיים בהתנהלות כלכלית אחראית ונכונה".

3 הלן מרום דורון, 59.
מגוריים: יהוד.
מקצוע: עובדת בבנק.
זמן פעמונים: מתנדבת שנה בפעמונים.
תפקיד: מלווה משפחות.
איך הגעתי לפעמונים: "דרך בנק לאומי".
מוטו: "כשהולכים לקניות חשוב מאוד להכין רשימה מראש, ואז להיצמד אליה ולא להתפור".

4 יוגב אנגל, 23.
מגוריים: תל אביב.
עיסוק: קצין ולוחם.
זמן פעמונים: מתנדב שנה בארגון.
תפקיד: מלווה משפחות.
איך הגעתי לפעמונים: "במסגרת התנדבות צוותית מהצבא, וכי בער בי הצורך לתרום לאנשים".
מוטו: "על כל אדם, וכל שכן משפחה, לדעת לכבוש את היצרים ולא ללכת על פי העיניים ולחיות ברמה שאנו לא יכולים להרשות לעצמנו".

5 מולי קפלן, 25.
מגוריים: תל אביב.
מקצוע: איש קבע בצה"ל.
זמן פעמונים: מתנדב שנה בארגון.
תפקיד: ליווי משפחות.
איך הגעתי לפעמונים: "רציתי לתרום מעצמי לחברה מסביבי ולסייע לאנשים".
מוטו: "הוראה בבעיה היא כבר חצי פתרון".

6 אדיר אמסלם, 25.
מגוריים: גני תקווה.
מקצוע: איש קבע בצה"ל.
זמן פעמונים: שנה.
תפקיד: ליווי משפחות.
איך הגעתי לפעמונים: "דרך חבר ללימודים שסיפר לי על הפעילות שלו בפעמונים".
מוטו: "כל שקל שאנחנו חוסכים לעצמנו היום, שווה לנו שלושה שקלים בעתיד".

7 דניאל כהן, 25.
מגוריים: רמת גן.
מקצוע: איש קבע בצה"ל.
זמן פעמונים: מתנדב שנה בארגון.
תפקיד: מלווה משפחות.
איך הגעתי לפעמונים: "דרך פעילות של צה"ל".
מוטו: "על משפחות ללמוד לחיות ממה שיש להן, ולא להיכנס לחובות ולכבדו כסף שלא ידעו איך להחזיר בעתיד".

8 משה (מוקי) גוראריה, 49.
מגוריים: קריית אונו.
עיסוק: מנהל אזור פתח תקווה.
זמן פעמונים: חמש שנים.
תפקיד: מלווה משפחות, מנחה סדנאות, מרצה ומנהל אזור.
איך הגעתי לפעמונים: "מתוך רצון לסייע לכמה אחי הגעתי לפעמונים: 'על משפחות ללמוד לחיות ממה שיש להן, ולא להיכנס לחובות ולכבדו כסף שלא ידעו איך להחזיר בעתיד'".

יושבים (מימין לשמאל)

9 נתי לויט, 52.
מגוריים: יהוד.
מקצוע: יועצת ומאמנת כלכלית.
זמן פעמונים: שלוש שנים.
תפקיד: מלווה משפחות ומנחת סדנה למשפחות.
איך הגעתי לפעמונים: "על פעמונים שמעתי מחברים שהתנדבו בארגון".
מוטו: "לחיות ממה שיש וגם להגדיל את מה שיש".

10 ירון שמש, 50.
מגוריים: פתח תקווה.
מקצוע: מנהל השקעות.
זמן פעמונים: שבע שנים.
תפקיד: מנחה קבוצות.
איך הגעתי לפעמונים: "מתוך רצון לסייע לאחרים להתנהל נכון מבחינה כלכלית ובכך לסייע לחברה כולה להיות חזקה יותר".
מוטו: "גורל העושה קבוע, צריך לדעת לחלק בצורה טובה ונכונה ולשמור חלק ממנה לעתיד".

11 מוטי קוטובסקי, 64.
מגוריים: רעננה.
עיסוק: תכנון ואסטרטגיה.
זמן פעמונים: חמש שנים.
תפקיד: מלווה משפחות, ראש צוות, מרדך קבוצות.
איך הגעתי לפעמונים: "אחרי שנים של עשייה למען המעגל הפנימי-משפחתי הרגשתי צורך לתרום לקהילה. תחום הפעילות של פעמונים התלבש כמו כפפה ליד לתחום הידע שבו אני עוסק, והרגשתי שבעמותה זו תרומתי תהיה אופטימלית".
מוטו: "הגעתי למבוי סתום בתחום הכלכלי זה לא יעבור בלי תהליך מוכנה. אל תהססו לפנות לפעמונים לקבלת תמיכה. זו לא בושה, אלא צעד מתבקש והחלטה שתתגאו בה".

12 מרינה קדרון, 34.
מגוריים: גבעת שמואל.
מקצוע: מחשבים.
זמן פעמונים: שמונה וחצי שנים.
תפקיד: ראש צוות.
איך הגעתי לפעמונים: "בזמנו עבדתי בבנק ורציתי לעזור לאנשים, לא רק להיות בצד שלוקח מהם כסף".
מוטו: "העבודה קשה, אבל עצמאות כלכלית היא דבר נהדר ששווה לשאוף אליו ולא לוותר בדרך".

מה זה אומר
בשבילכם

כמה אגורות
בכל קנייה

מה זה אומר
בשבילם

לחזור לחייך

עם עיגול לטובה מעגלים את העסקאות
באשראי לשקל הקרוב, ותורמים את
ההפרש למה שקרוב לליבכם
*ממוצע התרומה החודשי הינו כ- 4₪

הצטרפו עכשיו:
6360*

או באתר האינטרנט שלנו:
www.igul.org.il

כסף קטן
משנה הרבה
עיגול לטובה

מיזם נתינת לולב
מאפשר לכם לרכוש

סט 4 המינים
ולהפנות
את כל הרווחים
לעמותה.

שנה
טובה

חפשו בגוגל
נתינת לולב
והזמינו דרך האתר.

פּעמונים
מגלים אחריות
נתינת לולב
קונים ארבעת המינים
וכל הרווחים לצדקה

ככה זה כשיש שניים

// טל טביומי צילום: יוסי אלוני

אוקיי, אז החלטתם שפנייה
לפעמונים היא מחויבת
המציאות הכלכלית שלכם.
מה בדיוק צפוי עכשיו?
שני זוגות שכבר עברו את
סדנת הארגון מספרים על
חוויותיהם

"הבנו שתשלומים הם אשליה".
דותן ושירה שמעון ושני ילדיהם

במקום לתת לעני דג, למד אותו לרזג" – זהו מוטו שריכים מזהים עם ארגון "פעמונים", הפועל כבר לא מעט שנים בחברה הישראלית. אלא שהחשיבה המהפכנית של הארגון והבשורה שלו איננה מסתכמת בכך. כעת משנים בארגון עוד חלק בכללי המשחק – לא רק לעניים, ובטח לא לחכות עד ששוקעים בחובות. המוטו החדש עוד לא הומצא, או בואו ננסה לנסח אותו בעצמנו: "במקום לתת לעני לאכול טונה משימורים, למד אותו לקרוא תלוש משכורת ולהתווכח על עמלות". או כמו שבפעמונים מכנים זאת: סדנאות הדרכה לזוגות צעירים, מכל השכבות והמגזרים.

שרון לוי, מנהלת תחום הדרכה לקבוצות בארגון, מסמנת את המחאה החברתית כנקודה שהובילה לפריצה של התחום: "בעקבות המחאה נוצרו שינויים גם בעבודה של פעמונים. באותה שנה, 2011, ליווינו כ-4,000 משפחות בליווי פרטני של העמותה. ראינו אז שנוצר שינוי במאפייני המשפחות שפגות אלינו. משפחות ממעמד הביניים התחילו לבוא ולבקש סיוע, ויחד עם העלייה בביקוש הבנו שאנחנו יכולים לתת שירותים מגוונים יותר. בלא מעט מקרים מספיק ליווי בסיסי, והמשפחות רצות הלאה באופן עצמאי".

בארגון החלו להפעיל סדנאות שונות, מגיל יסודי ועד פרישה, עם תכניות המתאימות לסוגיות הכלכליות הנוגעות לכל שלב בחיים. כיום הליווי הפרטני עומד על 7,000 משפחות בשנה, ואליו מצטרפים כ-20 אלף משתתפים בסדנאות. הסדנה לזוגות צעירים נוגעת בנקודה הרגישה של תחילת דרכם המשפחתית של בני הזוג, ועמה האתגרים החדשים הכרוכים בניהול משק בית משותף. הסדנאות לזוגות צעירים ממומנות בשיתוף משרד האוצר ואגף שוק ההון, והן מתקיימות ללא עלות. ההדרכות מיועדות לזוגות צעירים שלהם עד שני ילדים.

למה פניות דווקא לגיל הזה?

"אנחנו רוצים להגיע אל בני הזוג בתחילת דרכו, לפני שיעשו טעויות. זו פעם ראשונה שצריך להתנהל כלכלית יחד, בעצמם. יש המון החלטות כלכליות

בחיים הזוגיים, וזה הזמן לבנות הרגלים כלכליים נכונים. אנחנו מדברים גם על הפן של השקיפות והשותפות הזוגית בתהליך".

האם שני בני הזוג חייבים להשתתף?
"שני בני הזוג חייבים להגיע לכל המפגשים, זהו תנאי סף בסדנה. התהליך הכלכלי בבית מבוסס על שותפות. צריך לקבל החלטות משותפות, ולבנות תקציב משפחתי שמקובל על בני הזוג. אצל הרבה זוגות יש צד אחד שיותר מנהל את עניין הכספים, אבל הסדנה מעבירה את המצב לעבודה זוגית".

איך מגיעים לסדנאות?

"ישנן שתי דרכים. או לבוא קבוצה מאורגנת של 10-12 זוגות, או בהרשמה פתוחה במקרים ברחבי הארץ. בכל מקרה, ההרשמה מתבצעת באתר פעמונים, שם ממלאים טופס הרשמה לסדנה".

כמה באמת אני מוציא?

דותן ושירה שמעון (בני 29 ו-28) בוגרי סדנה שהתקיימה לפני שנה בנתניה, מעידים ללא היסוס ועם חיוך רחב שהיא שינתה את חייהם. "היינו ברשימת תפוצה קהילתית בנתניה שבה הופיע הפרסום על הסדנה, והחלטנו להירשם ולנצל את ההזדמנות", מספר דותן.

"הרגשתי שאין לנו כל כך מושג בכל הנושאים הכספיים האלה", מודה שירה. "דותן קיבוצניק במקור, כך שכל השיח על כסף קצת רחוק, וגם אני די 'ילדה של אבא' בכל מה שקשור לכסף. הרגשנו פתאום שאנחנו לא יודעים, וחייבים לקבל ידע ולעשות סדר. למרות שהמצב בעו"ש היה לא רע, הרגשתי לחץ ומצאתי את עצמי מוראת – איך בכלל שומרים על איוון בין כל ההוצאות המשפחתיות?"

כיום הם מתגוררים במצפה אילן, עובדים כמדריכי נוער ומגדלים את שני ילדיהם בגילאי שנתיים וחצי וחמישה חודשים. דותן משלב עבודה כמפעיל טרקטורים, ושירה היא מזכירת ראש מסלול וכעת נמצאת בחופשת לידה. "אני מרגישה שהכלי הכספי ביותר שהסדנה העניקה לי הוא השיקוף בין ההכנסות להוצאות", אומרת שירה, "לראות באמת כמה אתה מוציא, בטבלאות מסודרות.

שרון לוי

א' - ב'

טובעים בים המושגים הפיננסיים? לא יודעים מה ההבדל בין פק"מ לפצ"מ?

אחריות

הצער הראשון להתנהלות כלכלית מאוזנת הוא לקחת אחריות. התייחסו אל כלל ההתנהלות הפיננסית במסגרת המשפחתית כאל עסק קטן לכל דבר ועניין. נהלו את ההוצאות וההכנסות תוך השוואות מחירים, עמידה על המקח ורישום של כל הוצאה – קטנה (קפה בדרך למשרד) וגדולה (שכר דירה/משכנתא).

בנק

מוסד פיננסי שעיסוקו העיקרי הוא טיפול ותיווך בכסף: קבלת פיקדונות כספיים במסגרת חשבונות שקים, חיסכון או השקעה, ומתן הלוואות. רעו את תמונת המצב של החשבון שלכם, רק כך תוכלו לתכנן את התנהלותכם בהתאם לכסף שברשותכם.

גרעון

אוברדרפט, חוב. סכום כסף שחייבים לשלם לאחר. חוב נוצר בדרך כלל שונות ובהן קבלת הלוואה, רכישה באשראי או כסף שלא שולם עבור מתן שירות. הפרידו בין החובות המוסדרים, שנקבע עבורם הסדר חודשי (סכום לתשלום ומועד סיום) – לבין חובות לא מוסדרים, כאלה שלא נקבע עבורם מועד לתשלום.

דירוג אשראי

ציון הניתן לאנשים פרטיים, חברות או מדינות, המגדיר את יכולתם לפ רוע הלוואות. החישוב מסתמך על ההיסטוריה הפיננסית, על מצב הנכסים וההון העצמי, ועל היקף ההתחייבויות שיש לגוף המוערך. הדירוג משמש משקיעים לצורך הערכת הסיכונים הנוגעים ליכולת הפירעון של הגוף הלווה. כמו בכדורגל, גם בדירוג האשראי כדאי תמיד להיות בחלק העליון של הטבלה.

הלוואה

עסקה שבה גוף כלשהו משאיל סכום כסף לגוף אחר, לתקופה מוגבלת בזמן, לפי תנאים שנקבעים מראש. כשעומדים להוציא הוצאה שאין לה כיסוי בחשבון הבנק ופונים ללקיחת הלוואה, התוצאה היא כניסה לחובות שעולים לנו יותר (ריבית, קרן) והתמודדות עם קושי להחזיר אותן לאורך זמן. לפני שלוקחים הלוואה בדקו אם תוכלו לעמוד בהחזר, העדיפו לחסוך לקראת הרכישה או להשתמש בחסכון קיים.

זכויות

אזרחים רבים מתמודדים עם קשיים כלכליים הגובעים מהכנסה נמוכה, כניסה לחובות והלוואות, מחלות, יציאה לפנסיה, גירושין או פיטורין. מדינת ישראל והרשויות מעמידות לרשות האזרחים מגוון רחב של זכויות היכולות לסייע בקבלת כסף ומידע. בררו את הזכויות המגיעות לכם ותוכלו לחסוך הרבה כסף.

חסכון

חסכון מאפשר לנו חופש כלכלי; להגשים חלום, לקנות את מה שרוצים, ואת היכולת להתמודד בצורה טובה יותר עם הוצאות לא צפויות. חשוב לחסוך בכדי להיערך להוצאות גדולות עתידיות (בר מצווה, לימודים), או לשינויים בהכנסות, בלי להיכנס למינוס. בחסכון אנחנו שמים בצד משהו קטן היום כדי שיהיה לנו קל יותר מחר.

טיפול בניירת

ערימות של ניירת מגיעות אלינו בכל חודש לת יבת הדואר ולמייל – מהבנק, חברות הבנק של בעלי הכנסות נמוכות (העומדים בקריטריונים הקבועים בחוק) במטרה לשפר את מצבם הכלכלי של מי שמשכר מעט. מאות אלפי עובדים בישראל, שכירים ועצמאים, מממשים את זכאותם לקבלת מענק עבודה ונהנים ממענק בגובה של עד אלפי שקלים בשנה.

ידע

הפקיד בבנק אומר לנו מושגים כמו "צמוד לפריים", "פרי"מ", "פק"מ", "ריבית משתנה", "פרי"מ", "פצ"מ", ואתם לא מבינים מה הוא אומר? תשאלו. מודעות למצב חשבון הבנק שלכם, ניהול נכון שלו ושימוש מושכל באמצעי התשלום השונים, יעזרו לכם להימנע ממצב של משיכת יתר (מינוס) בחשבון. הכרת השירותים הבנקאיים תעזור לניהול מושכל של חשבון הבנק.

כושר החזר חודשי

סכום הכסף הפנוי בכל חודש להחזר חובות. חישוב כושר החזר החודשי נעשה על ידי הפחתת סך ההוצאות בחודש ממוצע מסך ההכנסות בחודש ממוצע. אם ההכנסות גדולות מההוצאות, זוהי יתרה חיובית שתוכלו להיעזר בה לסילוק חובות. כושר החזר דומה לכושר גופני: כדאי לכל הפחות לשמור עליו, ותמיד לשאוף לשפר אותו.

לאכול בחוץ

משפחות הנוהגות לאכול בחוץ באופן קבוע, מוצאות בממוצע בשנה כעשרת אלפים שקל על ארוחת צהריים. השתדלו להימנע מהוצאות ספונטניות על אוכל. קפה ומאפה מדי פעם זה בסדר, כל עוד אתם מודעים להוצאה ולוקחים אותה בחשבון בסעיף ההוצאות.

מענק עבודה

מס הכנסה שלילי הוא תוספת הכנסה המשולמת ע"י רשות המסים לחשבונות הבנק של בעלי הכנסות נמוכות (העומדים בקריטריונים הקבועים בחוק) במטרה לשפר את מצבם הכלכלי של מי שמשכר מעט. מאות אלפי עובדים בישראל, שכירים ועצמאים, מממשים את זכאותם לקבלת מענק עבודה ונהנים ממענק בגובה של עד אלפי שקלים בשנה.

נושה

מי שחייבים לו כסף או רכוש. לנושה ישנן מספר דרכים לפרוץ את החוב כלפיו – מפתיחת תיק בהוצאה לפועל ועד התראת פשיטת רגל. במסגרת הליכי פשיטת הרגל, ההתנהלות מבחינת החובות תיעשה כמכלול, תוך איוון בין האינטרסים של הנושים השונים המגיעים להסדר עם החייב (אשר יאושר בבית המשפט) ויסייע בסיום סאגת החובות. הרציונל העומד מאחורי פשיטת הרגל הוא שהנושים אמנם מבקשים להיפרע מהחוב, אך אינם מעוניינים בנקמה או בהתעמרות בחייב.

סדר

כמה כסף אתם מבזבזים בכל חודש בגלל חובות. ערכותם את חבילות התקשורת, לא שלא ערכתם את חבילות התקשורת, לא ביטלתם את כרטיסי האשראי ומועדוני הלקוחות שאתם לא עושים כלל שימוש, או שלא ברכתם כמה ביטוחים כפולים יש לכם? התשובה היא: הרבה. הפנייה לחברות דורשת זמן ואנרגיה, ובעיקר מתישה, אבל חשבו כמה הייתם מוכנים להשקיע בשביל אלפי שקלים.

עסק עצמאי

לאחר מבני הבית יש עסק עצמאי? ההתנהלות הכלכלית של עסק קטן ושל משק בית שונה מאוד. הוצאות והכנסות משק הבית קבועות וידועות יחסית, בעסק הרבה יותר קשה לשלוט בהן. הפרדה בין החשבונות מונעת צרות. עסק שמתנהל תוך הפרדה בין חשבון הבית ונוהג בכנות וביושר לגבי שיוך ההוצאות אליהם, עושה את הדבר הנכון כדי לשמור גם על העסק וגם על כלכלת המשפחה ושלמותה.

פנסיה

גמלה המשולמת בתשלומים חודשיים למשך תקופה מוגדרת לעובדים שכירים, בגין תקופת עבודתם אצל המעסיק. הפנסיה משולמת בתשלום חודשי, והתנהלות נכונה בשנות העבודה תבטיח לנו ביטחון כלכלי בשנות הפרישה.

צרכנות

היו צרכנים נבונים. אל תקבלו כגזירת שמים את גובה העמלות, הריביות והפקדונות בבנק, את המחיר שספק הטלויזיה דורש.

התמקחו. ראו את האותיות הקטנות. בדקו עד מתי המבצע, שאלו אם המחיר כולל הרכבה או הובלה, בדקו אם הקופון מעניק הנחה גם בסופי שבוע. בררו מה הם תנאי הביטול לפני שאתם ממחרים לקחת את הילד/ה לחוג ולחתום בלי לראות על מה. השוו צאו לקניות עם רשימה מוכנה, בדקו את עלות הסל השבועי בכמה חנויות באזורכם, אל תלכו מתוך הרגל לסופר השכונתי היקר. השוו את קריאת המונה בחשבון ששולחות חברות החשמל/מים/גז למספר המופיע במונה עצמו.

קנייה בתשלומים

עסקה שבה סכום הקנייה משולם בכמה חלקים, באמצעות כרטיס אשראי או המחאות. הבחינו בין עסקאות ללא ריבית, ל"עסקאות קרדיט" שבהן מתאפשרת פריסת סכום הקנייה לתשלומים תמורת תשלום ריבית על הקרן. קנייה בתשלומים באופן קבוע לא מומלצת מכיוון שכך קשה יותר לעקוב אחר התשלומים. במידה ואין לכם אפשרות לשלם עבור מוצר או שרות, אולי כדאי לחזור על הקנייה.

שכל אחדיות כלכלית

קבלו את מילון פעמונים להתנהלות כלכלית נבונה

ריבית פריים

למרום השם המוכר מסעדת בשרים, לא מדובר בקולינריה. מדובר בפיננסים. ריבית הפריים נקבעה בכל הבנקים כתוספת של 1.5% מעל ריבית בנק ישראל. ריבית הפריים משמשת בסיס להשוואה בקביעת שיעור הריבית של הלוואות במגזר הפיננסי כולו, ומגוון רחב של מכשירים פיננסיים צמוד אליה. מרבית ההלוואות הקיימות הן על בסיס הפריים, וריבית הפריים משתנה כך שבמידה ותעלה בעתיד, צפוי החוזר החודשי הקיים על ההלוואה לגדול משמעותית.

שוק אפור

כינוי למערכת מימון הפועלת מחוץ למערכת הממוסדת, ובניגוד לחוק. המושג "אפור" מתקשר להלוואות הנלקחות ע"י לקוחות שמסורבים לקבל מימון מהמערכת הפיננסית הממוסדת כי נחשבים ללקוחות שלא יחזירו את חובם. שיעור הריבית שנגבה מהלווים בפועל בשוק האפור גבוה מאד, ועיקר הכעיה נעוץ באמצעי הגבייה. אל תתפתו להלוואות אפורות, כדי שהעתיד לא יהיה שחור.

תקציב

כלי המשמש לקביעת היעדים הכלכליים של הבית (הוצאות מול הכנסות) בממוצע חודשי. בניית התקציב נעשית בכמה שלבים: קביעת סדרי עדיפויות, בניית תקציב ראשוני, בדיקה ובקרה, תיקון ושיפור התקציב. ערכו תקציב לכל ההוצאות שלכם – מקניות ציוד לבית הספר וקניות בסופר, ועד לעלות בר המצווה הקרוב.

הפנסיה של היום היא לא הפנסיה של מחר // שמעון מאיר

< צילום: משה שוורץ

שינויים רבים וחשובים מסעירים את עולם הפנסיה בתקופה האחרונה. הגיע הזמן לעשות בהם סדר

צילום: שאטרסטוק

בשנים האחרונות אנו עדים למספר רב של שינויים ורפורמות בתחום הביטוח והפנסיה, אולם כשנה האחרונה נראה שהרפורמות הן משמעותיות ביותר ובעלות השפעה גדולה ביותר על הציבור. בשורות הבאות נסקור את השינויים המהותיים ואת השלכותיהם על כל אחת ואחד מאתם.

נבחר את הסוכן בעצמנו!

אם עד כה המעסיק היה בוחר את סוכן הפנסיה שדרכו יבחר העובד את קרנות הפנסיה וביטוחי המנהלים שלו, הרי שכיום, לאור תיקון חשוב בחוק, העובד הוא זה שזוכא לבחור את סוכן הביטוח בעצמו. בהתאם לתיקון זה, לכל עובד קיימת הזכות לבחור את הסוכן שילווה אותו בבחירת הקופה ומאפייניה, והמעסיק איננו יכול לחייב את העובד לעבוד עם סוכן מטעמו. המעסיק יוכל לבחור רק את הגורם המתפעל שאחראי על העברת וקליטת הכספים בקופות שנבחרו על ידי העובד. בכך נותק הקשר של המעסיק לבחירת ההסדר הפנסיוני של העובדים, ולעובד ניתנת האפשרות לבחור בעצמו מי ייעץ לו, ובעצם מי יעזור לו לקבוע את עתידו הפנסיוני.

איפה הכסף?

הדריים של כסף חבויים בגופים שונים ורבים. הרים אלו לעתים אינם ידועים ואינם מוכרים. לפעמים אנו גם לא זוכרים היכן הופקר הכסף. כך, לדוגמה, אם עברנו לפני שנים רבות במקום עבודה כלשהו שהפקיד עבדנו כספים, ולאחר מכן עזבנו את מקום העבודה, ייתכן שאיננו זוכרים היכן הפקדנו את הכסף ומה קרה איתו מאז.

לשם כך הוקמה המסלפה הפנסיונית. זוהי מערכת ממוחשבת המרכזת את נתוני התוכניות הפנסיוניות של כל החוסכים, והופעלת מתוקף יוזמה של משרד האוצר ובפיקוחו. באמצעותה יכול כל אזרח במדינת ישראל לקבל תמונת מצב מלאה וערכנית של החסכונות הפנסיוניים הצבורים לזכותו. מדובר במהפכה של ממש בשוק שבו רוב המבוטחים אינם מודעים לזכויותיהם, לצבירות הכספים ואף למקרים של כפל ביטוח. באמצעות מערכות אלו נוכל לדעת היכן הכסף שלנו, מי מנהל אותו, כמה זה עולה לנו – ובסופו של דבר המידע יאפשר לנו לקבל ייעוץ כולל ומקיף שיעשה סדר בחסכונות החשובים שלנו.

החל מינואר 2017 יתחיל לפעול ממשק אינטרנטי לאיתור מוצרי ביטוח. הממשק יאפשר למבוטחים לאתר בקלות ובמהירות מידע לגבי התיק הביטוחי שלהם אצל כל חברות הביטוח, ולבחון את תנאי מוצרי הביטוח שברשותם.

פחות דמי ניהול

כמו במקרים רבים, מי שאינו מאוגר כקבוצת כוח "זוכה" לתנאים פחות טובים. כדי להגן על עובדים חלשים שאינם מאוגרים, תוך צמצום הריכוזיות והגברת התחרות, הולט משרד האוצר לקיים מכרז בשם העובדים הלא מאוגרים לבחירת "קרן פנסיה ברירת מחדל". קרן ברירת המחדל זולה באופן משמעותי מהקרנות שהעניקו עד היום שירות לעובדים הלא מאוגרים. לקרנות הפנסיה של ברירת המחדל יצורפו עובדים שלא בחרו בעת הצטרפותם למקום העבודה במוצר פנסיוני. בפועל, החל מנובמבר

2016, כל עובד במשק יוכל להצטרף או לעבור לאחת משתי קרנות פנסיה וליהנות מדמי הניהול מהנמוכים בשוק, שעשויים לחסוך לו עשרות אלפי שקלים עד לפנסיה.

לשם המחשה, מבדיקה שערכנו, גבר שכיר בן 30 המשתכר 5,000 שקל לחודש ומשלם דמי ניהול מקסימליים בקרן הפנסיה שלו (6% מההפקדות ו-0.5% מהצבירה), צפוי להגדיל את קצבתו עם מעבר לקרן הפנסיה הנבחרת של "מיטב רש" ותשלום דמי הניהול הנמוכים שהיא מציעה, בכי"א אחוז שהם 833 שקלים נוספים בחודש.

כוחנו באחדותנו

עד היום, בכל פעם שעברנו מקום עבודה, סביר להניח כי נפתחה עבורנו קרן פנסיה חדשה. כך, עם הזמן, הצטברו מספר קרנות שחסכונות הפנסיה שלנו התפזרו בהן. לאחרונה הכריז משרד האוצר על מהפכת "עקוב אחריי". מטרת ההליך היא לרכז את כל החסכונות לפנסיה בקרן ספציפית. על פי המתווה החדש, ברירת המחדל תהיה ריכוז כל הקרנות תחת קורת גג אחת. חשוב להדגיש כי כל חוסך יוכל לבחור אם לרכז את הצבירות או להשאירן כפי שהן כיום. סביר שנרצה לאחר את כל הקרנות למקום אחד, כדי שנוכל לשלוט על הכספים שלנו בלי הרבה מאמץ ובלי שיהיו מפורדים בין גופים רבים.

עוד לפנסיה

על פי רוב, גובה החיסכון הפנסיוני במדינת ישראל אינו מאפשר קבלת קצבה ראויה בגיל פרישה. כדי שנוכל לקבל קצבה גדולה יותר, הוסכם לאחרונה בין משרד האוצר, נציגי המעסיקים וההסתדרות, על הגדלת ההפקדות לפנסיה. עיקר השינוי הינו הגדלת

פעמוני העתיד // עמיחי רמר – מנהל הפעילות של פעמונים

< צילום: אלעזר פינקוביץ

כארגון חי ותוסס שאיננו קופא על שמריו, "פעמונים" מחפש ומוצא כל העת אפיקים חדשים כדי לממש את חזונו הכלכלי-חברתי. הנה הצצה לכמה מהם

צילום: שאטרסטוק

פעמונים בקהילה

הכשרת והדרכת פעילים חברתיים מקומיים, חברי קהילות, מעסיקים וחברים במקומות עבודה, מנהלי קרנות צדקה ובעלי תפקידים חינוכיים וציבוריים – כיצד לסייע למשפחות ולאנשים שנמצאים במצוקה כלכלית. אנו מציעים לכל קהילה וקבוצה המעוניינת בכך לפתוח קורס להכשרת מלווי משפחות מתוך חברי הקהילה, ולהפעיל בעצמם מערך של סיוע והדרכה למשפחות. לשם כך אנו נערכים לבניית קורס מנחי קהילות בהתנדבות. מנחים אלו ילוו וידריכו את מובילי הקהילות, ויסייעו להם בפיתרון קשיים וסוגיות שונות המתעוררות בדרך.

מעגל שני

לא פעם פונים אלינו אנשים שתמכו ותומכים כספית במכר או בנן משפחה. הם חווים את הקושי בעצמם, אך המכר איננו מוכן לשנות את התנהגותו או לבקש עזרה מקצועית. תשובתנו עד היום הייתה שכל עוד האדם עצמו איננו פונה, אין באפשרותנו לסייע. כעת אנו נערכים לשינוי שיאפשר לנו לתת מענה טוב יותר למצוקת המעגל השני. אנו נערכים לפיתוח כלים מתקדמים שיאפשרו לנו לתמוך ולייעץ –

ואולי גם לעשות שינוי – יחד עם האנשים שסביב בעלי החובות. כך נוכל בעתיד להעניק את התמיכה הנדרשת לא רק לאדם השוקע בחובות אלא גם למעגל התומכים והיורדים, אלו שחווים מצוקה ועגמת נפש בשל החבר המתדרדר.

תעבירו את זה הלאה

למעלה מ-15 אלף איש ואשה ביקשו בעשור האחרון להתנדב בארגון פעמונים. לא את כולם הצלחנו לקבל להתנדבות, אבל המספר המרשים הזה מלמד עד כמה הרצון לסייע למי שנמצא במצוקה כלכלית מתוך העיקרון של אחריות אישית, הוא כוח מניע משמעותי שמועברים בתכניות חברתיות במסגרות שונות. כיום שותף הארגון להצעות חקיקה בתחומי הצרכנות, הלוואות, הוצאה לפועל ועוד. פעמונים שותף גם בתכניות ממשלתיות כמו "נושמים לרווחה" של משרד הרווחה, ותכנית זוגות צעירים של משרד האוצר. במקביל מתקיים דיאלוג פורה ומאתגר עם בכירים מעולם הבנקאות והביטוח, ומתנהלת שותפות בהיקפים שונים עם ארגונים ועמותות בשלל תחומים. בעבודה קשה ובשילוב כוחות, עוד נראה את החזון הולך ומתממש. ■

תכניות ושותפויות

אלפי פרסומות מצייפות אותנו בכל יום. סביבת

514,764

שעות

התנדבות
במהלך השנה

על ידי

2,800

מתנדבים

2,543

לחודש

ממוצע צמצום הפער
בין הכנסות להוצאות אצל
משפחות שעברו ליווי.

30,516

לשנה

7,238

משפחות

עברו תהליך
ליווי כלכלי

14,662

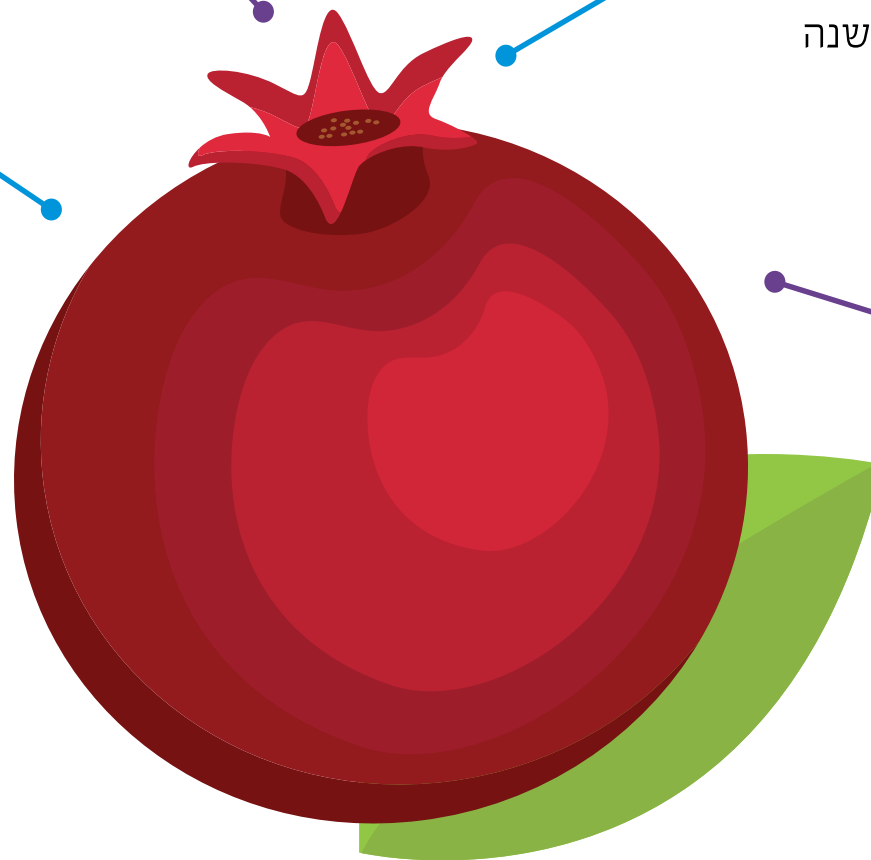
משתתפים

בהדרכות פיננסיות
קבוצתיות

139

פגישות

עם משפחות
בכל יום בשנה

שירבו זכויותינו

בזכותכם ובזכות תרומתכם סייענו השנה לאלפי משפחות להיחלץ
מהמצוקה הכלכלית ולהתחיל להתנהל באחריות

תרמו לפעמונים

ואפשרו לנו להמשיך בעשייה

1800-35-10-12 או בטלפון

paamonim.org

דרך האתר
המאובטח

בנוסף, ניתן לתרום בבנק הדואר, ח-ן 3535656 או לשלוח לכתובת: אורלוב 77 פתח תקווה 49342

התרומות מוכרות לצרכי מס הכנסה לפי סעיף 46